

Philipp J. Müller

TWOJE PIENIĄDZE

FINANSE OSOBISTE
DLA KAŻDEGO

Jak więcej zarabiać,
mniej wydawać
i lepiej inwestować

TWOJE PIENIĄDZE

FINANSE OSOBISTE
DLA KAŻDEGO

Philipp J. Müller

**TWOJE
PIENIĄDZE**

**Jak więcej zarabiać,
mniej wydawać
i lepiej inwestować**

Przekład
Dorota Glinka

Spis treści

PROLOG. Stać się wolnym	9
-------------------------	---

CZĘŚĆ I

Pieniądże rządzą światem: zrozumieć system finansowy

ROZDZIAŁ 1. Jak <i>nie</i> uczymy się o pieniądzach – luka edukacyjna	19
Świadectwo ubóstwa: nie uczymy się niczego o pieniądzach	22
Miejsce edukacji finansowej jest w szkołach	25
Zawrzeć pokój z samym sobą	27
ROZDZIAŁ 2. Pieniądże są tym, co z nich zrobimy – zrozumieć pieniądze	31
Projekcja na neutralną formę energii	32
Twoje zaangażowanie w pieniądze	34
Test obfitości	35
ROZDZIAŁ 3. Nie ma problemu z zasobami, jest jedynie problem z podziałem – filozofia nowego modelu pieniądza	39
Lars, bankowiec, który zna się tylko na banku	39
Dlaczego doradcy bankowi i finansowi nie pomagają	44
Henning, bankowiec inwestycyjny, zostaje częścią Akademii	45
Trener fitness	47
Zrozumieć system finansowy	49
Nasze możliwości: każdy może zrobić wszystko!	51
Problem z podziałem	55
Trzy możliwe postawy w kwestii finansów	57
ROZDZIAŁ 4. Znam się tylko na pieniądzach – i dlatego jest to jedyna różnica między nami	61
Moja misja: edukacja finansowa dla wszystkich	63

CZĘŚĆ II

Dobra postawa wobec pieniędzy: zmiana własnego nastawienia

ROZDZIAŁ 5. Pieniądze w twoich rękach – dlaczego musimy sami uregulować swoje sprawy finansowe	71
Państwowa redystrybucja czy inicjatywa na własną odpowiedzialność	71
Dlaczego tak trudno jest wziąć osobistą odpowiedzialność	73
Jak uczymy się pieniędzy	75
Parking: wytrwałość się opłaca	78
Dlaczego nie ma pasywnego dochodu	82
Określenie swoich aktywów finansowych	84
O decyzji, by zatroszczyć się o swoje pieniądze	85
ROZDZIAŁ 6. System dla twoich finansów – system koszyków	87
Zadawanie właściwych pytań	88
Jak kilka koszyków może zrewolucjonizować zachowania związane z pieniędzmi	90
Dzięki systemowi koszyków programujesz się na obfitość finansową	105
ROZDZIAŁ 7. W drodze do dobrobytu – zwiększanie dochodu poprzez dobre zachowania związane z pieniędzmi	109
Jaki masz stosunek do pieniędzy? Gotówka w twojej kieszeni	110
Zgłaszać się na ochotnika i pracować z większym zaangażowaniem	116
Być lojalnym	117
Szanować	118
Negocjować zapłatę	119
Zostać przedsiębiorcą	122
Zapewniać korzyści i robić wszystko z pełną mocą	123
Zatrudnianie pracowników, zlecanie, dodawanie obszarów działania	124
Poprosić o pomoc	126
Tworzenie sieci	126
Popraw pozycjonowanie i zachwyć	127
Umieć się wycofać	128
Opisywanie procesów	130
Podejmuj decyzje, rezygnuj, skup się	131
Nauka	133
Koncentracja na monetyzacji: wysoka wartość – uczciwa cena	134
Energia w przepływie: wszystko znów do nas wraca	136
ROZDZIAŁ 8. Oszczędnie i bez długów – droga na skróty do swobody finansowej	139
Skarbonka na 5 euro	142
Mniejsza i bardziej świadoma konsumpcja	143
Uwzględnij monetyzację	146

Unikanie zadłużenia	148
Redukcja długów w siedmiu krokach	150
Kto pożycza pieniądze, wydłuża cierpienie	153

CZĘŚĆ III

Osobowość idzie przodem, pieniądze idą za nią: dlaczego lotto-milionerzy szybko tracą swoje pieniądze

---

ROZDZIAŁ 9. Pieniądze rzadko przychodzą same – dobra osobowość finansowa	157
Wiele różnych rodzajów oporu przed zajęciem się kwestią pieniędzy	157
Finansowa strefa komfortu	162
Jeśli uczeń będzie gotowy, to nauczyciel przyjdzie	168
Znaleźć i usunąć bodźce wyzwajające blokady pieniężne	171
Ile wart jest dla ciebie twój rozwój osobisty?	174
ROZDZIAŁ 10. Powinieneś czuć się dobrze, to wystarczy – poczucie dostatku	177
Dlaczego nie stajemy się bogaci, gdy pragniemy pieniędzy	179
Nie potrzebujemy tej torebki	184
Wdzięczność	187
Pieniądze nie psują charakteru	189
ROZDZIAŁ 11. Szacunek – jak dobre relacje z samym sobą, innymi i pieniędzmi wpływają na stan naszego konta bankowego	195
Każdy ma coś, co warto poznać	196
Szacunek poprzez dobrą płacę	197
Jak nasza samoocena determinuje nasze dochody	199
Budowanie dobrej relacji z pieniędzmi	203
Sałata, szmal, koks: jak Kuba Bogu...	209
Co zyskujemy dzięki punktualności i słuchaniu	215
ROZDZIAŁ 12. Wszystko jest grą – zabawa i powaga jako zasadnicza postawa	223
Gra w kości i finanse: granie dla zabawy i żeby wygrać	225
Z doświadczenia gracza w Monopoly	227

CZĘŚĆ IV

To ty jesteś bankiem: dlaczego sami musimy znać się na pieniądzach

---

ROZDZIAŁ 13. Wziąć pieniądze w swoje ręce – możliwości	235
O najgorszych zastrzeżeniach dotyczących giełdy papierów wartościowych	235

Cztery największe kategorie lokat	238
Nie bój się krachu na giełdzie	244
Dwie decyzje	250
ROZDZIAŁ 14. Jak to się kręci na giełdzie – najważniejsze zasady działania giełdy	255
Prawa, obowiązki i kontrola na giełdzie papierów wartościowych	255
Czy inwestycje w akcje są etyczne	258
Dwanaście zasad sukcesu na giełdzie	261
ROZDZIAŁ 15. Zarabianie pieniędzy za pomocą pieniędzy – handlu akcjami można się nauczyć	269
Reguła kwadrantu inwestora	270
Inkasowanie dywidend	295
Amerykański broker i niemieckie podatki	296

CZĘŚĆ V

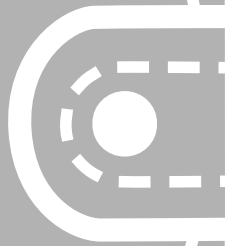
Stać się zamożnym: jak za pomocą pieniędzy zrealizować swoją własną misję

ROZDZIAŁ 16. Osobista misja – po co jesteśmy na tym świecie	301
Bieg samotranscendencji	301
Jaki jest twój synonim pieniędzy?	305
Względność własnych problemów	309
Dlaczego „już nie pracować” nie jest jeszcze osobistym powodem	312
Cztery pytania o twoje osobiste „dlaczego”	314
Osobiste „dlaczego” i co pomaga nam tym żyć	317
ROZDZIAŁ 17. Nie martw się, dawaj – jak dzięki pieniądзом możemy uczynić świat lepszym	321
Co odróżnia ludzi zamożnych od ludzi bogatych	324
Wolność oznacza odpowiedzialność	326
Zawsze można coś dać	330
Rok 1997, granica meksykańsko-amerykańska	333
EPILOG. Rzeczy, których się nie zrobiło	339
Podziękowania	343
Polecana lektura	347
O autorze	349
Filipie, właściwie po co to robisz?	351

CZĘŚĆ II

Dobra postawa
wobec pieniędzy:
zmiana własnego
nastawienia

Pieniądze w twoich rękach – dlaczego musimy sami uregulować swoje sprawy finansowe

Jak dobrze i sensownie zachowywać się w kontekście pieniędzy? O tym właśnie będzie ta część książki. Ale właściwie dlaczego mamy się tym tak bardzo przejmować? Wszystkie te rzeczy, które opisałem w pierwszej części o nierównym podziale dochodów i majątku w naszym społeczeństwie, można byłoby o wiele lepiej uregulować poprzez instytucje państwowe, nieprawdaż?

Państwowa redystrybucja czy inicjatywa na własną odpowiedzialność

Czy nie można by zmienić dla ludzi w naszym kraju wszystkiego na lepsze za pomocą przepisów i zmiany w prawie? Na przykład można by wprowadzić, niezależnie od tego, czy się to komuś podoba, czy nie, wzmocnienie obowiązku wypłacania wynagrodzenia według zbiorowego układu pracy, zwiększenie płacy minimalnej, wyższe zasiłki dla bezrobotnych oraz większe opo-

datkowanie najwyższych dochodów i bardzo dużych spadków. Ale to jest daleka droga. O ile w ogóle jest możliwa. I czy rzeczywiście doprowadzi do zrównoważenia nierównego podziału w ciągu najbliższych kilkudziesięciu lat? Przecież on istnieje od stuleci, od tysiącleci. Czy chcesz czekać, aż podział ten zmieni się szczęśliwym trafem akurat w ciągu tych kilku lat, w których możesz na tym skorzystać? Chcesz dalej czekać i podczas czekania, okresów nadziei i obaw irytować się i żalić, że sprawy nie idą zgodnie z oczekiwaniami lub wystarczająco szybko?

Z mojej perspektywy istnieje o wiele bardziej obiecująca droga. Droga na własną odpowiedzialność, o którą chodzi w tej książce: pokażę ci, że można – i w jaki sposób – samemu zadbać o więcej pieniędzy. Obojętnie, czy masz dużo, czy mało pieniędzy. Możesz zainwestować swoją energię w coś

**Czy nadal chcesz czekać,
aż coś się zmieni?**

z zadatkami na sukces, zamiast biadolić, wściekać się i obwiniać państwo, swojego pecha albo powszechną niesprawiedliwość systemu lub życia. Dostrzec

społeczne niesprawiedliwości to jedna sprawa. Widzę je bardzo wyraźnie. Zmienić je to co innego. Dlatego pytam cię: co konkretnie chcesz zrobić teraz dla swojego życia, aby mieć więcej pieniędzy? Aby nie stresować się kolejną podwyżką czynszu, aby zachować spokojny umysł dzięki dobrej rezerwie, bo przecież wiesz: jutro może zepsuć się pralka, mogą pojawić się dodatkowe koszty wycieczki szkolnej twojej córki, a ty chciałbyś wciąż mieć jeszcze luźne pieniądze, by sfinansować projekt społeczny, który od lat leży ci na sercu.

Co chcesz zrobić, aby za kilka lat lub dekad, w wieku 67 lat, kiedy nie będziesz już pracować, mieć wystarczająco dużo pieniędzy na życie i różne specjalne inwestycje w swoje zdrowie lub w dobry aparat słuchowy?

Dlaczego tak trudno jest wziąć osobistą odpowiedzialność

Mówię zatem: zadbaj o siebie, bo nikt inny tego nie zrobi. To brzmi może nieco surowo, zwłaszcza jeśli żyjesz w przeświadczeniu, że państwo socjalne już się tobą zajmie. Dlaczego tak trudno jest zaakceptować fakt, że być może nie całkiem tak to wygląda? Dlaczego tak trudno jest przyjąć odpowiedzialność za swoje pieniądze jako zadanie? Cóż, wszyscy dorastaliśmy w państwie opiekuńczym, w którym zasadniczo jesteśmy dobrze chronieni. Pomimo wszystkich niedociągnięć, którym nie chcę zaprzeczać, wszyscy jesteśmy zabezpieczeni na przykład w razie choroby, a system emerytalny również funkcjonował doskonale przez wiele dziesięcioleci. Nikt nie jest tu zupełnie pominięty, nikt w naszym kraju nie musi konać z głodu i nikt nie jest pozbawiony pomocy medycznej. Można nawet uzyskać pomoc w wypełnianiu wniosków o te świadczenia. Nikt nie zaprzeczy, że mamy dobry system zabezpieczenia społecznego i medycznego. Dorastamy więc ze świadomością, że państwo się o nas troszczy.

Lecz nagle pojawia się nowa dla nas sytuacja. Ze względu na zmienioną strukturę wiekową, tj. rozkład wieku ludności, system emerytalny w przyszłości przestanie funkcjonować. Nie jest to wprawdzie całkiem nowa wiadomość, jednak nadal nie dotarło to do świadomości ludzi.

Zapewne jest ci znany wykres struktury wieku: tak zwana piramida wieku. Na osi X jest odsetek osób w określonym wieku (mężczyźni po jednej stronie, kobiety po drugiej), oś Y pokazuje wiek osób. W zdecydowanej większości krajów uprzemysłowionych struktura wieku odeszła

System emerytalny wkrótce przestanie funkcjonować.

od pierwotnego kształtu piramidy ze względu na mniejszą umieralność, większą długość życia i niższy wskaźnik urodzeń. Od dawna piramida wieku ma kształt piramidy tylko w niektórych krajach rozwijających się. W Niemczech, podobnie jak w wielu innych wysoko rozwiniętych ekonomicznie krajach uprzemysłowionych, ma ona obecnie kształt urny: ze względu na niski wskaźnik urodzeń – na kobietę przypada mniej niż dwoje dzieci – młodsze roczniki z roku na rok są coraz mniej liczne. Powstaje nadwyżka ludzi starszych, którzy na dokładkę mają wysoką przewidywaną długość życia.

Ale o czym właściwie ja mówię? Wszyscy już o tym słyszeliśmy, czytaliśmy o tym i widzieliśmy tę strukturę wiekową na jednym z tych ponurych wykresów. Daje to mgliste wyobrażenie o tym, że w przyszłości nie będzie wystarczająco dużo ludzi pracujących, którzy będą wpłacać pieniądze do funduszy emerytalnych, a więc wielu starszym ludziom nie będzie można wypłacić emerytur. Jednak wydaje się to abstrakcyjne i nie bardzo dociera do świadomości. Większość ludzi myśli: „Jakoś się to kręci. Starsi rodzice żyją przecież całkiem dobrze, nigdzie nie widać hord osiemdziesięciolatków żebrzących na ulicy, jak w ponurym filmie science fiction, jakoś to będzie funkcjonować. Nasze państwo to załatwi”. I w ten sposób ludzie pozostają bierni, dalej odkładają swoje ciężko zarobione pieniądze na koncie oszczędnościowym, gdzie bez odsetek, a z inflacją jest ich z dnia na dzień coraz mniej. Nikt się nie ruszy. Poczekać i wypić herbatę.

Dlaczego tak jest? Najchętniej bym tymi ludźmi potrząsnął! Mogę to sobie wytłumaczyć tylko w taki sposób: ten, kto woli zostawić swoje pieniądze na koncie oszczędnościowym i pozwolić im tracić wartość z powodu inflacji, musi mieć jakiegoś wewnętrzną blokadę, które mu przeszkadzają, by na własną

odpowiedzialność zadbać o swoje pieniądze. Właśnie dlatego tak ważne są tutaj te wewnętrzne przeszkody oraz dobra postawa wobec pieniędzy, dzięki której możemy wykształcić nowy sposób myślenia. Musimy bardzo intensywnie pracować nad rozwojem psychicznym, aby otworzyć się na nowe sposoby generowania pieniędzy. Większość ludzi zbywa to słowami: „Jeśli będę chciał, to zrobię to”. Ale rzeczywistość wygląda inaczej.

Musisz zmienić swój sposób myślenia.

W tym miejscu chciałbym w skrócie przedstawić moją ponurą, ale realistyczną prognozę na przyszłość: jeśli ludzie sami nie zadbają o swoje finanse, to jako siedemdziesięcio- czy osiemdziesięciolatekowie rzeczywiście będą żeбраć na ulicach. Nie w ponurym filmie science fiction, ale naprawdę. Nie za 100, ale za 30 lat.

Jak uczy się pieniędzy

Dobra postawa wobec pieniędzy nie bierze się znikąd, przyjrzyjmy się zatem najpierw, jakie trzeba spełnić warunki, by wykształcić w sobie prawidłowe zachowania związane z pieniędzmi. W tym celu krótko opiszę, dzięki czemu jesteśmy świadomi rzeczy i takimi pozostajemy. Logicznie rzecz biorąc, możemy świadomie kontrolować naszą postawę wobec pieniędzy tylko za pomocą świadomej części naszego mózgu.

W mózgu istnieje system szufladkowania, a jest nim – ogólnie rzecz ujmując – świadomość i podświadomość. Do podświadomości nie jesteśmy w stanie dotrzeć świadomie. Ta część stanowi około 90 procent, niektórzy badacze mózgu twierdzą, że nawet więcej. W związku z tym na część świadomą zostaje 10 procent. Tylko w tej niewielkiej części możemy zadziałać.

I, w dużym uproszczeniu, są tylko dwa powody, dla których coś pozostaje „u góry”, tzn. w świadomości, i nie spada w dół:

1. Robimy coś bardzo regularnie. Rutyna. Każdego dnia szybki marsz na przystanek autobusowy. Dwa razy w tygodniu gra w piłkę nożną. Codzienne zapewnienie naszych dzieci i naszego partnera, że ich kochamy.
2. Coś jest połączone z bardzo silnymi emocjami. Jeśli jesteś w związku małżeńskim: czy zapomniałeś swoją noc poślubną? Nie? No właśnie. Chyba że byłeś pijany. Jeśli jesteś kobietą i masz dziecko: czy zapomniałaś urodzenie swojego dziecka? Żadna kobieta na tym świecie nigdy nie odpowiedziała „tak” na to pytanie.

A więc zachowujemy w naszej świadomości to, co robimy wielokrotnie lub co jest związane z silnymi emocjami. Tak samo jest z pieniędzmi: nauczyliśmy się postępowania z pieniędzmi

Uczymy się o pieniądzach poprzez powtarzanie lub emocje.

świadomie poprzez powtarzanie lub przez bolesne emocje. Czy kiedykolwiek nauczyłeś się czegoś bolesnego o pieniądzach? Kiedy zadaję to pytanie na moich wykładach lub seminariach, zgłasza się

około dwóch trzecich uczestników. Czego nie zrobimy, gdy nas zaboli? Patrz wyżej: nie zapomnimy o tym zdarzeniu.

Może to mieć dwa skutki, weźmy jako przykład długi: jeśli popadłeś kiedyś w długi lub przechodzisz przez to teraz, to znasz ten ból, wstyd, poczucie beznadziei i zwątpienia. Na chwilę obecną jest to naukowo udowodnione, że długi mogą nawet doprowadzić do choroby.

Można się tego nauczyć już teraz, że trzeba zrobić wszystko, aby już nigdy nie popaść w długi. Jednak może się również

zdarzyć coś, co jest niekorzystne dla naszej świadomości finansowej i nawet jest to przypadek dość częsty: nasz system skupia się teraz na tym doświadczeniu związanym z długami i szuka dowodów, że to, czego doświadczyliśmy i czego się nauczyliśmy, jest rzeczywistością. Przedstawię to za pomocą dwóch stereotypowych przykładów z przymrużeniem oka. Dla mężczyzn: czy kiedykolwiek korzystałeś z internetowego konfiguratora producenta samochodów, aby skonfigurować swój pojazd marzeń? Następnego dnia rano jedziesz do pracy i co się dzieje? Ciągłe widzisz ten samochód! Ponieważ masz teraz w głowie wyraźny obraz swojego wymarzonego samochodu i kojarzysz go z silnymi pozytywnymi emocjami. A teraz coś dla pań, żeby dopełnić te stereotypowe sytuacje: w twoim przypadku byłyby to konfigurator torebek lub butów w sklepie online, który sprawi, że od tej pory będziesz ciągle widzieć na ulicy tę wymarzoną torebkę lub te fantastyczne buty.

Wróćmy jednak do kwestii zadłużenia: jeśli rodzice byli zadłużeni, a dziecko w związku z tym dorastało w atmosferze niedostatku, strachu i trosk, to później jako dorosły człowiek generuje ten ból na nowo. Dlatego dorośli tak często znajdują się w dokładnie takiej samej sytuacji finansowej, w jakiej byli w dzieciństwie. W pierwszych dziesięciu latach naszego dzieciństwa, które bardzo silnie kształtują naszą osobowość, nauczyliśmy się rzeczy o pieniądzu, które powielamy w późniejszym życiu. A już na pewno na tym pierwszym etapie. Dopóki nie nauczymy się czegoś nowego i sobie tego porządnie nie utrwalimy. Zapamiętajmy sobie:

To, co robimy wielokrotnie i łączy się z silnymi emocjami, pozostaje w nas. A więc możemy również ugruntować w sobie coś nowego.

Edukacja finansowa dla wszystkich

Ta książka jest o niezależności finansowej. Dla sprzedawczyni. Dla 16-latka, który chce sfinansować swoją edukację, bo jego rodzicom nie starcza na to pieniędzy. Dla 57-latki, która uświadamia sobie, że jako kobieta otrzyma emeryturę o 46 procent niższą niż mężczyzna. Niezależność finansowa jest możliwa. Ale nie jest łatwa. Nie ma tu fantastycznej strategii na tak zwany „pasywny dochód”, który pozwoli ci na beztrudne życie w luksusie. Nie dowiesz się również, jak można kupić rzekomo totalnie niedoszacowane nieruchomości lub akcje, a następnie szybko sprzedać je z oszałamiającym zyskiem.

Zasady dotyczące pieniędzy są proste — ale nikt ich nam nie pokazuje

Mimo że żyjemy w systemie kapitalistycznym opartym na zasadach finansowych, nie uczymy się o pieniądzu. Luka edukacyjna nie pozwala nam rozwinąć odpowiedzialnego podejścia do pieniędzy i właściwych zachowań finansowych. Dlatego znany trener finansowy Philipp J. Müller postanowił napisać niniejszą książkę i krok po kroku przeprowadzić nas przez ogromną i często skomplikowaną finansową dżunglę.

O zarabianiu, oszczędzaniu, wydawaniu i inwestowaniu

Ten założyciel największej akademii inwestycyjnej w Europie pomaga nam zrozumieć, czym są dla nas pieniądze, i wyjaśnia, dlaczego droga do dobrobytu zaczyna się od rozwoju osobistego. W kolejnych rozdziałach pokazuje, jak można skutecznie zarządzać finansami osobistymi, czyli jak zadbać o domowy budżet, wychodzić z długów, pomnażać oszczędności i samemu zatroszczyć się o godziwą emeryturę.

Pieniądze rodzą pieniądze: handlu akcjami można się nauczyć

Tym, którzy nie chcą zostawić swoich pieniędzy na koncie oszczędnościowym i pozwalać im tracić wartość z powodu inflacji, Müller prezentuje podstawowe zasady, które pomogą zwiększyć dochody dzięki mądrym inwestycjom i regularnym zarobkom z giełdy. Dzięki jego wyważonym radom nie tylko zadbasz o swoje pieniądze, ale również osiągniesz bezpieczeństwo i wolność osobistą nawet w niepewnych czasach.

Patronat:

HR personel
& zarządzanie

BRIEF

FOCUS
COACHING

Książka dostępna również jako e-book
www.mtbiznes.pl

ISBN 978-83-8231-088-7

9 788382 310887 >

MT 21035

Cena 49,90 zł